

Симон Грабовац

ДОДИР ХАОСА

2.1.

Април је одлично почео.
Нико не збори о пупљењу,
Листању, цветању, трави.
О томе како природа блуди. Сви
само говоре о уздизању воде, њеном надирању
из подземља, одроњавању планина,
обрушавању кућа. Тако, коначно, и неке непримећене,
непрочитане песме несвесно бивају призване у сам
епицентар пажње. Постају убитачније
него стварност. И иако су биле пренапрегнуте и
претоварене водом и иако су се поједини
стихови, симболи једва одржавали јер је
вода из њих просто куљала и потпуно их плавила,
друге фигуре поткопавала и обрушавала, а
преостале и даље немилосрдно подрива
ипак им нико није притекао
у помоћ нити их приметио.
Чак ни
библијски описи сличних призора
не могу да се пореде са њима. Тамо се све догађа
у неком другом ритму и правилности.
Сјајно се април дошуњао и подсетио нас
да неке песме не могу да буду прескочене
и тобоже случајно запостављене

и оне морају бити прочитане
испочетка и озбиљно
вода је непоткупљива
свеједно одакле
цури

2.2.

нека песма је као
флаша која заборавља
свој садржај и
изгубивши равнотежу
пада ка својој судбини
полако
каткад брже
или фуриозно да
је ни апсолутни поглед
не може да стигне
она пада и у једном трену
– али то никада неће бити –
од свега ће остати само
слогови речи-стакла
од којих нико никада
– ни једна рука –
неће моћи обликовати изобличени мозаик
фуриозног ритма провалу
боја уковитланих слика
наднаравних разбијених
призора

2.3.

Као у огледалу
види се туга ове песме
која не сипи споља него изнутра
као кроз отворен прозор надире. Ни трава,
ни шуморење бреза под прозором,
ни вране застале у лету. Ни испеглани
и лепо пресавијени облаци и послагани
у седам преграда небеског ормара. Ни зраци

који се као змије довијају и пробијају до
најскривенијих тачака. Ни угојена стрепња
која дубоко прекрива овај простор
једино приметљив крајичком маште.
Ни унакажени, безглави споменик неком
знаменитом лику или његовом делу, ни
кртица у свом напору да изгради најсавршенију
скулптуру од уситњених порива, ни ластавица
коју отеловљује њен лет.
Ни мува заробљена између стакала
крила прозора, ни одсај али
ни бесконачна сенка која
прекрива предео на другој
невидљивој страни брда.
Ни ја (он).
Нико не зна одакле куља али
осећа се тако стварно
и дубоко и више је него
јасно да ће и
песму (њег)ову да
прогута

2.4.

Није добро ако песма
почне са оним што измиче
погледу јер тако ће и
њој измицати реч мада
ће увек бити близу и
додирнуће је захватити
узбуркати просијати
другим светлом али
никада неће обујмити
суштину погледа оно
ухваћено само
додиром
хаоса

2.5.

Често одлазим на једно место.
Беспрекорно очишћено од траве.
Заокружено остругама и
запостављеношћу никада не знам
куда стижем нити где се
смештам али где год
се окренем где год погледам видим
да сам у средишту и да се вода
не слива киша не пада
ветар не дува време стоји
као одавно заборављена крава
у пољу. И све би било идеално
да се стално не потврђује као
стварност. Често одлазим али
не примећујем промене
огуљени простор је у ствари
травнат густо изђикала
трава оструге полегле од
тежине
зрелих
црних малина
земља
ко зна када
поплављена
водом.

2.6.

Нисам могао речи да оставим
саме и вратио сам се по њих
али њих нигде није било
Неко их је насилно или
на превару узео и хтео
да стрпа у своју бедну
песму О свега је ту
било плача дерњања
претњи псовања вике
оговарања
позивања на разна њихова

својства па и безобразних
нагађања да чак и ако им
сирово уграђивање у његову
песму одузме њихов физички живот
неће нестати онај други
неухватљиви који пребива
негде далеко на
неком тамном месту и
емитујући поруке које
нису
тако лако докучиве
и схватљиве
говори нам
сасвим друге
неухватљиве ствари

2.7.

Нећемо остати овде више.
Лепо је истина велика је гужва
не зна се шта се догађа, где
се журе сви киша пада из
ведра неба громови парају
небеске засторе
дубоке киша не престаје реке
су подивљале и на својим роговима
носе све испред себе земљотреси
се стресају хладноћа цвокоће
птице унезверене животиње
завијају мучу креште
лепо је и разнолико али
овде
– међу оваквим сликама –
не можемо
остати
заувек

2.8.

Песма није знала шта ће
па је почела да се шуња
прикрада сакрива иза зида
извирује ставља прст на
речи
отворе општих места
трудећи се да се неосетно
домогне неког
било ког важног
неважног малог или
великог предмета
само да осети
припадност
укорењеност
да не би случајно
једном
потонула у
бездану

2.9.

Могли бисмо промене ради покушати
окренути леђа оставити
врата отворена затворити
очи очистити пејзаж
викнути усправно
сагнути се до неба
плакати
ходати по себи
говорити рукама
обраћати се свакоме ко наиђе
призивати кишу
страховати јавно
бунити се
јести понекад
чувати се сећања провлачити се
испод слова иза речи
избрисати чула
сањати накратко
устати и
затворити врата

2.10.

Извиривао је из песме
и **онда** када је исписивао
најзатвореније стихове када
се играо речима само због
игре или евентуалног звуковог
утиска бича (једино онда када је
хтео није могао) више него
слутио се и **тада** када су коњска
кола песме тандркала сеоским путем
језика док је све сипило
кроз симболику шарага и **када**
је песму окачио о левчу а он, песнички
субјект, сео ухватио узде бич и
стао да шиба њене кључне метафоре а
коње продужених одјека да тапше
по сапима риме док је руда смисла окупљала
све око себе влагири јачине израза
напрезали су амове и ланце крајности и **онда**
када је ритам цупанти туљака паока и
жабица клопарао дубинске
тужне гласове и **док** су заворњи
пуцали од превелике симболике
извиривао је из песме и
када је општи утисак после кривудања
по излоканим сеоским путевима традиције
пропадао кроз рупе метафизике чак
и **сада** када су коњи дубинских
слојева језика без кочијаша и узда
сами ушли
у двориште
нове слике

2.11.

И то било то.

Не знам више шта ћу са собом.
Ни соба више није мој простор.
Ни двориште у којем сам провео сав свој
тајни живот. У којем сам се понекад некако осећао.
Проналазио нешто што ме спајало са самим собом
Где сам откривао лепоту и смисао разних игара
и где сам се губио и заборављао за читаву вечност
и када сам се коначно вратио то већ није било то.
Време се сурвало и двориште је добило нове димензије
мени до тада непознате. Стално се искривљавало,
издуживало. Пропадало у себе и добијало неочекиване облике.
Никад ми неће бити јасно шта се догађало? Да ли то моја машта
о свему ствара тако разбокорену слику или
се стварност полако прилагођава нашим слутњама,
визијама. Сакупљам последње остатке камења,
цигли и малтера из сећања и убацујем у неку песму
да бар неки доказ остане о томе да сам
газио дубоку прашину, трчао до изнемоглости
и играо толико дуго док се нисам
изгубио сасвим.
Немам о томе никаквих доказа а овај би можда
могао најмање да буде такво нешто:
када за тренутак застанем и
окренем се не видим ништа,
нити осећам себе.
Стварно нема ничега
под строгим
капом.

И то би могло да буде то.

2.12.

У капи зноја
крије се моје море коначно сам
открио. Узалуд сам одлазио у
најудаљеније кутке тела, залазио

у пећине маште, пропадао кроз
устајале мочваре душе. Моје срце
се бунило и ударало у бубне опне,
хтело је да искочи, да се ослободи
његових стега, заробљено ко зна
колико дуго. Валови су се бесно ваљали,
ударали о дупљу и
натезали стомак. Најтањи делови:
слабине, очне дупље и уста
стењали су под налетима
подводних струја нагона.
А када се све на трен
смирило и просевнула дубока
тишина
бацивши поглед на длан случајно
схватио сам да се у капи
зноја пресијава огромна
света
несазнајна тајна
ове песме.

2.13.

Како је добра ова слика
ничега на њој нема. Ништа
се не види а пуна је тензије.
Ничег нема само се страх као
глава зеца исцртава. Уши полуоборене
али наћуљене. Очи више загледане
унутра. Нос затегнут. Трава заталасана
повијена у супротном правцу
од неизвесног очекивања. Напетост
је достигла врхунац и ова
слика још само у овој
постоји песми док траг који
се до малопре исцртавао
кроз злаћанозелену траву
ветар узноси.